

Pora na zbieranie nasion

Zbieranie nasion z własnych roślin to praktyka, która daje wiele korzyści. Najważniejsze - to oszczędność finansowa i posiadanie własnych nasion z ulubionych kwiatów, warzyw oraz dobra jakość materiału siewnego, bo mamy własne źródło pochodzenia. Dodatkowo zawsze możemy się podzielić nasionami z sąsiadami albo wymienić na inne gatunki roślin. Pamiętajmy, że nie zbieramy nasion z roślin wyhodowanych z nasion zakupionych w sklepie, które były oznaczone jako F1. To odmiany heterozyjne (mieszańcowe). Oznacza to, że ich potomstwo nie dziedziczy cech rośliny matecznej. W praktyce nigdy nie wiadomo czy cechy rośliny matecznej zostaną powtórzone. Nie zbieramy nasion z roślin, u których występują symptomy chorób grzybowych (plamy na liściach lub innych organach, nalot, deformacje, itp.) ponieważ patogen choroby może zimować na nasionach i w ten sposób problem chorób nasili się w przyszłym roku.

Najpewniejszym sygnałem dojrzałości jest zmiana koloru nasienników na brązowy, ich zaschnięcie i pękanie. Nie każde nasiono dojrzewa w tym samym czasie. Jedne można zebrać już latem, inne dopiero jesienią. Ważne jest rozpoznanie właściwego momentu. Nasiona zbieramy dopiero kiedy są w pełni dojrzałe. Jeśli zbierzemy nasiona zbyt wcześnie to zbiór może osłabić ich zdolność kiełkowania, a późny zbiór może skutkować osypaniem się nasion. Zbiór przeprowadza się w południe lub po południu. Najważniejsze, by unikać zbierania o poranku i wieczorem, gdy nasiona są wilgotne. Nasiona powinno się zbierać do papierowych kopert lub innych „oddychających” pojemników.

Nasiona należy suszyć przynajmniej przez kilka dni do kilku tygodni mieszając je codziennie - w ciepłym, przewiewnym miejscu ale nie nasłonecznionym. Do suszenia nasion przeznaczonych do wysiewu nie można używać suszarek, piekarników, bo wysoka temperatura suszenia może znacząco obniżyć efektywność kiełkowania. Większość nasion zachowuje zdolność kiełkowania przez 2-4 lata.

Najchętniej z kwiatów zbieramy nasiona jednorocznych aksamitek, nagietków, cynii, rudbekii, ostróżek, słoneczników, malw, jeżówek, łubinów i kosmosów.

Możemy zbierać i wysiewać również nasiona warzyw i ziół: kopru ogrodowego, tymianku, melisy, mięty czy szalwii lekarskiej.

Przez nasiona z powodzeniem możemy rozmnażać też pomidory i paprykę, których odmiany trudniej się ze sobą krzyżują, fasolkę szparagową i groch, a nawet roszponkę i szpinak.

Dodatkową korzyścią ze zbierania nasion jest możliwość ograniczenia ekspansji roślin, które aż nazbyt chętnie same się rozsiewają. Samosiejki kwiatów i ziół bywają równie zaborcze, jak chwasty. Pozbawione kontroli potrafią zdominować uprawy.

Nie zbieramy wszystkich nasion. Podczas zimy nasiona będą pokarmem dla ptaków, zaschnięte kwiatostany będą kryjówką dla owadów, a pozostałe nasiona same mogą się rozsiać.

Uwaga: po żadnym pozorem nie wolno zbierać materiału siewnego dzikorosnących roślin chronionych. Ich pozyskiwanie jest dopuszczalne wyłącznie po otrzymaniu specjalnego zezwolenia lokalnej dyrekcji ochrony środowiska. Niezależnie od gatunku, zakazany jest również samowolny zbiór nasion na terenach rezerwatów i parków narodowych.

Mimo wszystko zbierając własne nasiona działamy ekologicznie i promujemy bioróżnorodność.